

Csomagolási hulladék helye és szerepe a hulladékgazdálkodásban

István Zsolt

Miskolci Egyetem

Hulladékgazdálkodási rendszer működéseinek modelljei-
online workshop

2020. 08.14

Csomagolási hulladéktípusok (anyag szerint)

Papír

- Papírcsomagolási hulladék
- Író-nyomó papírhulladék
- Háztartási és műszaki papírok hulladékai
- Papíralapú társított csomagolások hulladékai

Műanyag (anyag típus szerint)

- PET (polietilén-tereftalát)
- HDPE (nagyűrűségű polietilén)
- LDPE (kissűrűségű polietilén)
- PP (polipropilén)
- PS (polisztirol)
- EPS (expandált polisztirol)
- Egyéb: Polikarbonát, melamin, PVC
- biodegradábilis (biológiailag lebomló) műanyagok

Üveg

Fém és alumínium

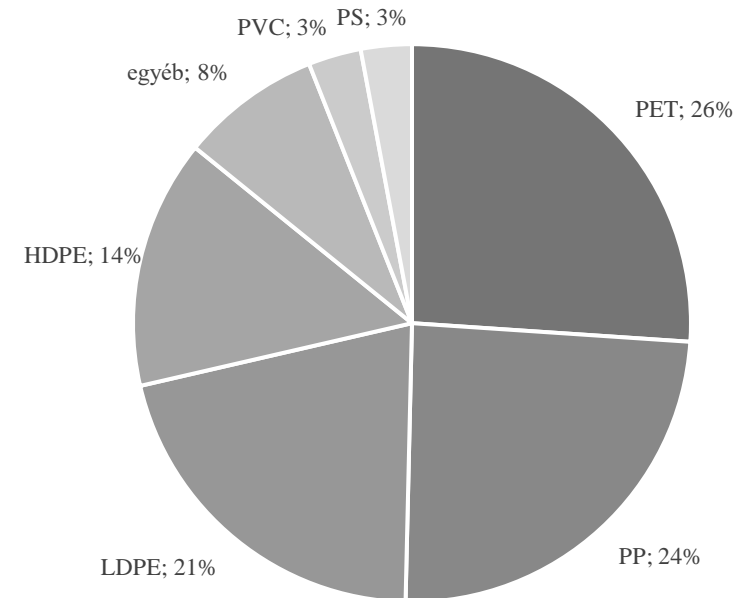
Fa

felhasználás szerint:

- lakossági-közületi hulladékok (fogyasztói csomagolások)
- ipari-kereskedelmi hulladékok, (szállítói és gyűjtő csomag.)

Probléma:

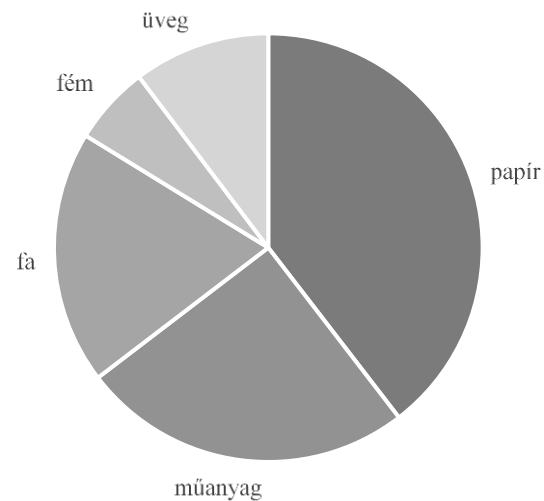
- Jelenleg nem létezik olyan adatgyűjtés, amely ilyen részletesen kezelné a csomagolásokat

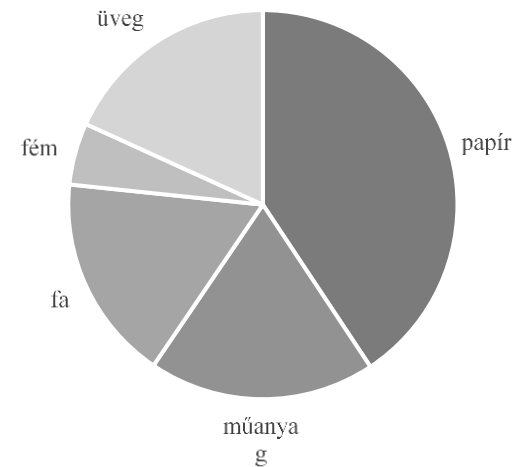
Műanyag csomagolóanyagok megoszlása anyagtípus szerint (KSH, 2017)

Keletkező csomagolási hulladékok mennyisége Magyarországon (tonna) (EUROSTAT)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Papír	276 533	409 208	388 618	454 506	442 424	466 131	498 150
Műanyag	208 662	256 912	275 500	258 560	299 790	308 994	315 526
Fa	181 896	172 801	185 763	205 951	222 425	221 357	241 029
Fém	60 165	66 540	70 387	68 000	73 109	69 142	74 651
Üveg	109 641	106 508	101 577	96 680	118 231	127 697	129 780
Összesen	836 897	1 011 969	1 021 845	1 083 697	1 155 979	1 193 321	1 259 136

Magyarország

EU 27

Hatályos EU irányelv és célszámok:

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/852 irányelve (2018. május 30.) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv módosításáról

A csomagolási hulladékok uniós célértékei és azok jelenlegi hazai teljesülése (újrafeldolgozás) a keletkezett hulladék arányában				
Határidő	2012. december 31.	2017. évi teljesítés	2025. december 31.	2030. december 31.
műanyag	22,5%	32%	50%	55%
fa	15%	24,1%	25%	30%
vasfém	50%	70,4%	70%	80%
alumínium	50%	70,4%	50%	60%
üveg	60%	34,2%	70%	75%
papír és karton	60%	74,5%	75%	85%
Összesen (csom. Hull.)	55%	49,7%	65%	70%

**Az egyes csomagolási hulladéktípusok újrafeldolgozási aránya Magyarországon, ill.
az EU-ban (EUROSTAT)**

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
recycling rate (%) for all packaging	EU 28	60,3	62,1	63,2	63,4	64,4	64,9	65,1	65,4	66,7	66,5
	Hungary	50,8	51,1	58,7	50,4	48,5	49,2	48,4	50,1	49,7	49,7
recycling rate (%) for glass	EU 28	66,1	67,6	69,4	71,3	72,6	73,1	74,3	73,4	74,5	74,5
	Hungary	27,8	24,4	35,4	41,2	34,2	32,4	36,3	50,5	34,6	34,2
recycling rate (%) for plastic	EU 28	29,8	31,9	32,5	33,7	35	36,6	38,9	39,9	42,4	41,9
	Hungary	25,1	24,5	32,5	22,4	27,8	30,8	36,8	27,4	31,4	32
recycling rate (%) for paper	EU 28	80,7	82,9	83,3	82,7	83,7	84,5	82,3	82,7	84,8	84,4
	Hungary	90,6	94	94,7	91	73	78,3	66,2	75,8	77	74,5
recycling rate (%) for metal	EU 28	67,6	69,1	71,1	72,1	72,3	74,2	75,1	76,1	78,3	79,7
	Hungary	66,9	68,7	75,7	80,8	80,8	94,6	83,5	79,7	71,8	70,4
recycling rate (%) for wood	EU 28	37,9	37	38,2	37,7	38,2	35,5	38,1	39,7	38,8	38,9
	Hungary	22,6	23,4	34,2	21,2	18,1	7,5	18,1	19,9	20,1	24,1

Jelenlegi helyzetkép:

- Elsődleges probléma a lakossági forrásból származó begyűjtésnél és kezelésnél van (begyűjtés és újrafeldolgozás hatásfoka alacsony, nincs esély elérni az EU célértékeket a jelenlegi rendszer fenntartásával)
- A probléma elsősorban rendszerszintű:
  - A lakosság nincs ösztönözve a hatékonyság növelésére (elkülönített gyűjtés során),
  - A közszolgáltatók sem érdekeltek ebben,
  - A közszolgáltatói rendszer működése alulfinanszírozott:
    - A bevételek stagnálnak, a ktg-ek ugyanakkor folyamatosan növekednek,
    - A termékdíjból származó bevételek közvetlenül nem jelennek meg itt.
  - Infrastrukturális problémák:
    - Nincs megfelelő számú hulladékudvar,
    - Nem egységes az országos begyűjtési rendszer,
    - Egységes nyilvántartás, edényzet azonosítási rendszer nem teljes körű
    - A hulladékválogatók többsége nem képes megfelelően leválogatni az egyes frakciókat
  - A regionális gyűjtőkörzetek –logisztikai szempontból - nem kerültek optimalizálásra.
  - A jelenlegi termékdíjas rendszer nem alkalmas hatékonyan támogatni a hulladékkezelést.

A stratégiában az alábbi javaslatokat fogalmazzuk meg a munkacsoportban:

- Szükség van a rendszerszintű problémák kezelésére:
  - Az átalakuló termékdíjas rendszert követően - az EPR rendszer teljes körűen tudja fedezni a lakossági elkülönített gyűjtés jelenlegi és fejlesztést igénylő új elemeinek működtetési költségeit (többletbevétel),
  - Minden település esetén szükséges hulladékudvart kialakítani,
  - Házhozmenő rendszer kiterjesztése,
  - Ki kell alakítani a lakossági motivációt az elkülönített gyűjtésnél (differenciált díjjal),
  - A nem fizető lakosokat (közületeket) az egységes edényzet azonosítási rendszerrel ki lehet szűrni, így többlet bevétel keletkezhet (min. 10%),
  - A gyűjtési körzeteket optimalizálni kell, ezzel a logisztikai költségek kb. 10%-át meg lehet takarítani.
- A SUP direktíva miatt be kell vezetni a visszaváltási rendszert az egyutas italcsomagolásokra:
  - Kötelező a PET-re, de javasoltuk az alumínium és üvegcsomagolást is,
  - A rendszer sikeres bevezetése esetén, további frakciók bevonása is lehet.

Összefoglalva – megvalósítandó feladatok:

- Termékdíjas rendszer átalakítása EPR rendszerre (2022 végéig):
  - Lakossági rendszer működtetését segíti,
  - Ipari-kereskedelmi hulladékok esetén:
    - A jelenlegi gyűjtés-hasznosítási közbeszerzési rendszer átalakítása,
    - A gyűjtők-hasznosítók finanszírozásának átalakítása.
  - EPR esetén olyan rendszer szükséges, amely hatékonyan tud működni és win-win helyzetet teremt az állam és a többi stakeholder között (gyártó, hulladékkezelő).
- A visszaváltási rendszer bevezetése min. PET-re 2023-ig (2025-re 77%-os EU cél miatt),
- Hiányzó infrastruktúra (üveg-, PET- és társított csom. Feldolgozófejlesztése),
- KFI projektek indítása egyes hulladékok kezelésére („gépi látás” alkalmazása a hulladékválogatóknál),
- Egységes, országos kommunikáció fejlesztése (környezettudatosság növelése),

Köszönöm a figyelmet!

István Zsolt
c. egyetemi docens, Techtranszfer projektvezető

Miskolci Egyetem
Istvan.zsolt@uni-miskolc.hu
techtransfer.uni-miskolc.hu
+36 30 9284987